

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Din Pastoralele de Sf. Paști

Din Pastorală I. P. S. S. Mitropolitului Nicolae al Ardealului

Bunul Dumnezeu ne-a rânduit să ajungem din nou sfintele sărbători ale Invierii Domnului și Mântuitorului Iisus Hristos. Oricât de aspre sunt vremurile și oricât de mari încercările prin cari trecem, vestea Invierii pe care ne o împospătează aceste sărbători coboară în sufletele noastre balsam de alinare și putere de nădăjduire. Omul credincios are în Invierea Domnului chezașia sigură că până la urmă tot binele va învinge asupra răului, tot viața asupra morții, tot dreptatea asupra nedreptății. Pătimirile pot să țină uneori timp mai îndelungat și să fie deosebit de grele, dar cine le rabdă cu suflet curat tot va avea parte de bucuria biruinții și a ieșirii la lumină. După Vinerea Patimilor urmează Dumineca Invierii.

Cu această siguranță primim noi astăzi solia luminată a sfintelor Paști.

Dar Invierea Domnului nu este, iubiții mei, temei sigur de nădejde nu numai pentru fiecare din noi în parte, ci și pentru neamul nostru întreg, care poartă acum cu răbdare și fără să fi făcut vre-o strâmbătate cuiva, încercările acestor vremuri de războiu. Suferințele de acum nu pot să se prelungească peste măsură. Să așteptăm cu încredere ziua cea mare a Invierii neamului, căci Dumnezeu nu a făcut neamurile ca să le piardă, ci ca să slujească la descoperirea măririi Lui prin faptele și vrednicile lor.

Trebue să ne pătrundem, dragii mei, până în adâncul sufletelor noastre de credința că între neamurile lumii are și neamul nostru o chemare. Dumnezeu i-a dat și lui anumite daruri pe cari are să le pună în lucrare, ca să arate și el, prin talantul ce i l-a încredințat, o latură din mărirea lui Dumnezeu. Dacă timpurile grele din trecut nu au îngăduit neamului nostru să-și împlinească până acum toate chemarea lui, trebue să avem în vedere că de abia de aici înainte va începe timpul lui. Deci nouă ne aparține viitorul, după ce ne-am pregătit pentru el...

Dacă privim la originea noastră, la trecutul nostru, la locul în care suntem așezați, vom descoperi atâtea motive, atâtea cuvinte, cari să ne facă să înțelegem că avem un rost mai însemnat decât multe alte neamuri și deci nu mai trebuie să socotim neamul nostru doar ca pe unul ce are să fie purtat încoace și în olo de alte neamuri pentru scopurile lor.

Noi n'am venit din niscai infundături neștiute ale lumii și nici nu ne tragem din popoare răătăcitoare din loc în loc, ci din două neamuri mândre și viteze. Noi coborâm din Dacia legați de acest pământ din timpuri necunoscute, cari și-au apărât moșia cu prețul celor mai mari jertfe și din neamul împărătesc al Romanilor, cari stăpâneau odată toată lumea și au ridicat toate popoarele din starea de sălbătăcie. Noi suntem cea mai aleasă viță dintre toate neamurile ce ne înconjoară. În vinele noastre curge un sânge nobil și sufletul nostru nu s'a întâlnit numai de câteva sute de ani cu simțămintele mai înalte și mai frumoase.

În plămada aceasta a noastră s'a turnat zestrea aleasă a Evangheliei Domnului nostru Iisus Hristos, pe care am păstrat-o neștirbită și în toată curățenia dumn zeească. Ea ne-a înobilat și mai mult ființa și ne-a înzestrat-o cu însușiri din cele mai alese...

Războiul pe care îl purtăm azi cu atâtea jertfe nu l ducem cu alt scop decât pentru păstrarea noastră pentru un viitor, în care vom putea să ne împlinim chemarea ce ne este încredințată în această parte a lumii. Vrem să ne apărăm ființa neamului de toate încercările de-a ne o nimici. Vrem să dobândim libertatea pe seama întregului nostru neam, căci numai în libertate putem să ne desfășurăm puterile ce zăd în firea noastră.

Din Pastorală P. S. S. Episcopului Vasile al Timișorii.

Marile frământări, cari răscolesc și involburează în zilele noastre viața oamenilor din toată lumea au scos la iveală și au adus în graiul nostru obișnuit, de până aci, o vorbă nouă, după care războiul crâncen ce bântue azi în aproape tot pământul, de patru ani încheiați, va trebui să aducă în lume o *novă rânduială, o nouă așezare, o nouă ordine, o înnoire deci*. Poate că cei mai mulți dintre cei ce vorbesc despre o astfel de rânduială nouă în lume se gândesc numai la o nouă orânduire a lumii dinafară, văzută, cu lucrurile, întocmirile, stările și așezările dintr'ânsa.

Dar oricum ar fi, vorbindu-se de o rânduială nouă înseamnă, că așa cum a fost până acum nu mai e bine. Că trebuie să urmeze o schimbare, schimbare desigur, în mai bine. Schimbare — în orice caz — nu numai a celor din afară ale oamenilor, ci, mai cu osebire, o schimbare a celor din lăuntrul lor. O înnoire deplină, atât a celor văzute, trupești, trecătoare, cât și — mai vârtos — o înnoire a sufletelor. O înnoire, o îndreptare spre mai bine a întregii noastre vieți, după toate laturile ei. Căci o înnoire numai a celor dinafară, trecătoare n'ar putea aduce decât un bine neînsemnat, trecător. Și chiar acesta nu pentru toți. Ceeace ar duce, în scurt timp, la noi frământări, la alte ciocniri, și mai crâncene și la greutăți, neajunsuri și lipsuri și mai amare, de cum sunt cele de azi.

Praznicul Invierii Domnului, Paștile noastre creștinești și sfinte, cari sfințesc pe toți credincioșii, ne îmbie cel mai nimerit prilej pentru înțelegerea trebuinței de înnoire a vieții noastre de creștini și români.

Aceasta pentru că arătarea în lume a lui Iisus Hristos Mântuitorul, învățătura Lui, patima, moartea și, *indeosebi, învierea Lui din morți* au pus și pun la îndemâna oricărui om, din orice vreme și de oriunde, putința și prilejul — singurul prilej — de a-și înnoi felul de a gândi și a fi. Iar sfânta Lui Biserică nu încetează de a ne sfătui să ne folosim de acest prilej și a deveni astfel, fiecare din noi ființă nouă, om nou, mai bun, mai după chipul lui Dumnezeu și mai înaintat pe scara asemănării cu Dumnezeu. Ceeace după graiul nostru obișnuit, înseamnă: mai desăvârșit...

Din această credință — care este primul pas spre înnoirea noastră în duhul slavei, pricinuită de învierea Domnului — isvorăsc îndemnuri și chemări, cari îndreaptă și voința noastră spre o voită și statornică supunere a vrerilor noastre față de voia lui Dumnezeu. Iar această stator-

nică împreună-lucrare a noastră cu Dumnezeu este calea desăvârșirii, calea sfințeniei, ce duce nedesmițit la slava ce ni-a prilejuit-o Iisus Hristos Domnul prin slăvită învierea Sa. Aceasta este „înnoirea vieții“, la care suntem chemați prin Invierea Domnului.

Cunoscând această stare a lucrurilor, la lumina ce ne-o prilejuește înțelegerea tainei slăvitului Praznic al Invierii Domnului, să luăm creștineasca hotărâre de a ne păstra, cu bărbăție și încredere în bunătatea ocrotitoare a lui Dumnezeu, *nestrămutată credința*, pentru care au luptat și s'au jertfit părinții și strămoșii noștri și pentru care sângerează azi, punând în uimire toată lumea, cei mai buni fii ai neamului nostru. Cu credința în Dumnezeu și cu încrederea în ocrotirea și ajutorul Lui, ce ni-o sălășluiește în suflete această credință, vom putea trece cu vrednicie creștinească peste toate greutățile și neajunsurile ce ne copleșesc pe toți în aceste vremuri de cumplită suferință și amară încercare.

Pentru a ne ține pururi trează credința, să ne înălțăm, zilnic și cât mai des, pe aripile rugăciunii în preajma Tronului ceresc, ca astfel, din legătura noastră cu Dumnezeu, mereu înnoită prin rugăciune, credința noastră să fie mereu întărită și însuflețită, gata să întâmpine cu bărbăție orice greutate am avea de întâmpinat. Căci în rugăciune credința noastră află cel mai puternic izvor de întărire. Fără rugăciune credința își pierde puterea de pătrundere și de stăpânire a vieții sufletului. Fără rugăciune sufletul nostru rămâne departe de Dumnezeu. Fără rugăciune între noi și nemărginirea Dumnezeirii se întinde o prăpastie de netrecut. Cu adevărat rugăciunea este pentru credință și pentru viața noastră creștină, reînnoită în Domnul Iisus Hristos, ceea ce este suflarea pentru viața trupului.

Rugăciunea dă credinții și puterea lucrătoare a facerii de bine, fără de care credința, după cuvintele Scripturii, e moartă. Rugăciunea sporește și iubirea noastră față de Dumnezeu, din care iubire trebuie să isvorească făptuirea noastră de bine. Rugăciunea, isvorită din credință curată, ne face și pe noi mai buni, pentru că ne poartă cu sufletul în preajma lui Dumnezeu, izvorul a toată bunătatea. Iar omul bun e ca o rugăciune pururi curgătoare, o rugăciune devenită ființă vie. Bunătatea creștinului adevărat, cu viața reînnoită în duhul slavei adusă în lume prin învierea Domnului, e ca un imn de laudă neîncetată adusă lui Dumnezeu.

Unind rugăciunea noastră plină de credință cu facerea de bine față de toți semenii noștri în suferință și în lipsuri de tot felul, înseamnă că am primit în sufletul nostru pe Iisus Hristos Cel

proslăvit după Înviere și ne-am hotărît la o viață nouă în El, pe care o trăim, de aci încolo, fără șovăire și fără abatere, după pilda vieții Lui. Iar a trăi așa înseamnă: a înceta de a mai fi om de rând, copleșit de păcate, care nu știe pentru ce trăiește și ce-l așteaptă după moarte.

Astfel viața noastră creștinească și românească, înnoită în duhul de viață nouă, plină de slavă, isvorită din peștera de pe Golgota, odată cu învierea Domnului, va aduce cu sine o înnoire a vieții Neamului nostru românesc și, prin aceasta, înnoirea și întărirea dreptății românești, atât de hain călcată în picioare. Iar atunci când se va face o nouă așezare, o nouă rânduială în partea de lume, în care ne este dat să trăim, viața noastră națională, așa înnoită în duhul evangheliei lui Hristos și a slavei adusă în lume prin învierea Lui, va ști să-și ceară și să-și asigure hotărele ei firești, pentru că va fi susținută de Acela, dela care vine — ca o întregire a puterilor firești ale sufletului nostru — toată darea cea bună, toată dreptatea, toată înălțarea și slava. Amin!

Din Pastorală P. S. S. Episcopului Nicolae al Clujului.

... Toate robiiile sunt rele, fiindcă toate sunt împreunate cu suferințe, cu cazne, cu munci. Și toate sunt nevrednice de omul pe care Dumnezeu — când la zidit — l-a înzestrat cu libertate. Totuși cea mai grea și cea mai rușinoasă robie e a păcatului. În robia față de oameni te pot împinge oamenii; în robia păcatului însă te înjugi totdeauna tu singur. Și apoi oamenii îți pot robi doar trupul cel peritor, sufletul însă nu ți-l pot legea cu nici un fel de cătuși. Cel robit oamenilor poate fi slobod lui Dumnezeu. Robia trupului ține numai în veacul de acum, iar robia sufletului prin păcat ține în veacul de acum și în celce va să vină.

În această robie s'a înjugat Adam prin păcatul trufașei neascultări și ea ar fi împărătit peste oameni până la sfârșitul veacurilor și dincolo de ele, dacă Tatăl cel ceresc nu s'ar fi îndurat să trimită — la sorocul rânduit de El — pe însuși Fiul Său cel iubit, ca prin jertfa Lui să șteargă păcatul și să ridice osânda lui din lume, așezând pe om iarăși în scaunul de cinste al fiilor lui Dumnezeu...

... Nici o biruință nu se câștigă fără luptă și fără jertfă. Iar pentru cea mai strălucită biruință — a vieții asupra morții — Fiul lui Dumnezeu a trebuit să poarte cea mai înviforată luptă și să aducă cea mai mare jertfă.

De bună seamă și alții s'au mai umilit, au mai suferit, și-au dat chiar viața pentru răscum-

părarea unor bunuri mai înalte. Și fără îndoială orice jertfă e frumoasă și de toată lauda vrednică. E frumoasă jertfa pentru părinți și frați; e frumoasă jertfa pentru copii, e frumoasă jertfa pentru neam și țară. Toate aceste jertfe — oricât de mărețe ar fi — sunt totuși oarecum firești. Atâtea legături de tot felul ne leagă de părinții, de frații, de fii pentru cari suntem gata să suferim. Și — după cuvântul sfântului Apostol Pavel — încă pentru cei buni se mai găsesc oameni care să moară. Dar pentru cei răi?! Ci iată, că Mântuitorul nostru Iisus Hristos pentru cei răi a murit. Dumnezeu fiind — pentru ei a luat chip de rob, făcându-se asemenea oamenilor... și smerindu-se pe sine ascultător s'a făcut până la moarte! (Fil. 2, 7-8).

Dar, dragii mei, tocmai de aceea „și Dumnezeu l-a preînălțat pe Dânsul și i-a dăruit lui nume, care este mai presus de orice nume, ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece: al celor cerești și al celor pământești și al celor dedesupt și să mărturisească toată limba că Domn este Iisus Hristos întru mărirea lui Dumnezeu Tatăl” (Fil. 2, 9-10).

... Toate chemările mari ale Evangheliei Domnului și ale Bisericii Lui dreptmăritoare sunt potrivnice firii celei pământești a omului, pornirilor lui trupești și relexorilor lui năravuri. Într'adevăr este oare ușor să iertăm celor ce ne greșesc, când firea noastră ne îndeamnă la răsbunare? Este oare ușor să ne îmbrățișăm cu vrășmașii noștri, când firea noastră ne îndeamnă să le întoarcem spatele? Este oare ușor să-i zici frate celui ce te urăște, să binecuvintezi pe celce te blastămă și să faci bine celui ce te prigonește fără răgaz? Este oare ușor să iubești pe vrășmașul tău așa cum îți poruncește Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos? Fără îndoială că nu este ușor. Dimpotrivă — celui cu mintea veacului aceștia — i se pare aproape cu neputință. Ba i se pare chiar o nebunie, adecă un lucru împotriva firii!

Și totuși pacea și bună învoirea nu se sălășuește între oameni decât cu plinirea acestor porunci „nebunești”. Răul din lume nu va fi izgonit decât prin înfrânarea pornirilor noastre dobitocești, prin cârmuirea înțeleaptă a firii pământești care ne stăpânește cu atâta tiranie. Fiindcă dacă dăm frâu liber firii, ea răspunde urei cu ură — și ura nu se mai sfârșește; ea răspunde răului cu rău — și răul nu se mai gată; ea răspunde loviturii cu lovitură — și sabia nu mai intră în teacă; ea răspunde sângelui cu sânge — și sângele nu mai încetează să curgă.

Iată, iubii mei fii sufletești, unde duce slobozenia firii celei de jos a omului, înțelepciunea

oamenilor deprinși să judece cu mintea veacului acestuia.

Este însă și o altă judecată: a omului deprins să judece cu „mintea lui Hristos” (I Cor. 2, 10). Ea duce la pace, la frăție sfântă, la bună sporire întru toate cele trebuitoare vieții acesteia și celei viitoare...

Ceice au mintea lui Hristos le cetesc toate acestea din Invierea Domnului ca dintr'o carte și se lasă povățuiți de înțelepciunea lor. Ei știu că pentru a izbăvi lumea, Hristos a trebuit să moară. Dar murind de bună voie, a înviat arătând lumii că nici o jertfă curată nu rămâne fără roadă. Ei știu că împărăția lui Dumnezeu este a celor goniți pentru dreptate și se mângăie că celor credincioși până la moarte li se va da cununa vieții (Apoc. 2, 10). Ei știu că cei ce mor cu Hristos împreună cu el vor și învia. De aceea se veselesc privind la Hristos celce strălucește în neapropiata lumină a Invierii, ca la un steag de biruință: Ei nu se tem de ceice ucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă (Matei 10, 28), ci îndrăsnesc cu Hristos care a biruit lumea, încredințați fiind că de s'ar și strica omul nostru cel dinafară, cel dinlăuntru se întărește din zi în zi (II Cor. 4, 16).

Asa să priviți și voi, dragii mei, la Hristos cel înviat din morți, ca la cheazășia Invierii noastre. Nimic să nu vă despartă de El: Nici necazul, nici strămtăoarea, nici prigoana, nici foametea, nici golătatea, nici nevoia, (Rom. 8, 35). Fiți următori credincioși Evangheliei Lui celei sfiate și plinitori ai poruncilor Bisericii Lui dreptmăritoare, stâlp și temelie adevărului. Ea este nebiruita corabie care ne poartă pe valurile acestei vieți pline de primejdii și — având cârmaciul dumnezeesc — Ea singură ne va scoate la limanul izbăvirii. Ca în toate vremile înviforate, se vor ivi și astăzi oameni cari vor căuta să vă fure „cu înșeleciunea deșartă, după predania omenească, după stihiele lumii, nu după Hristos” (Col. 2, 8). Ci voi să nu vă luați după șoaptele lor și să nu vă clătiți din credința întru care v'ați născut...

Din Pastorală P. S. S. Episcopului Nicolae al Oradiei.

...În lume există un mormânt, unul singur, la căpătâiul căruia nu sunt scrise obicinuitele cuvinte: „Aici odihnește...”, ci solia de biruință a îngerului: „A înviat! Nu este aici”. Este mormântul Domnului. Căci Domnul a frânt, du puterea Sa cea dumnezeiască, legea de fier a morții și și-a deschis mormântul, înviind cu mărire, spre viață nemuritoare. „Omorât fiind de moarte, Dom-

nul a omorât moartea”, zice Fericitul Augustin, iar Fericitul Ieronim adaugă: „Domnul a mers spre moarte, pentruca moartea, prin moartea Lui”, urmată de înviere, „să-și găsească moartea”. Și n'adevăr așa și este.

Dela începutul lumii toți oamenii — tineri și bătrâni, bogați și săraci, tari și slabi, buni și răi — i-au căzut jertfă și au rămas în stăpânirea ei. Numai Domnul, lăsându-se omorât de ea, i-a putut frânge puterea, numai Domnul i-a putut rupe lanțurile, numai Domnul a intrat în împărăția ei, nu ca un învins, ci ca un biruitor atotputernic.

Prin învierea Domnului moartea și-a pierdut atotputernicia și tirania ei. Ea nu mai poate speria, nu mai poate îngrozi cu amărăciunea și uriciunea ei, pe cei ce se luptă împotriva ei, înțăriți cu puterea Domnului celui răstignit și înviat, pentrucă toți aceștia cunosc acum cele ce îi așteaptă dincolo de hotarul morții și știu că va veni și pentru ei învierea din moarte, spre viață vecinică, așa cum a înviat și Domnul, făcându-se întâi-născut din morți pentru noi...

...„Noi oamenii am întrebuițat nemurirea atât de rău în-ât am căzut în moarte. Hristos a întrebuițat moartea atât de bine încât ne-a dat viața”, zice Fer. Augustin.

Pe lângă ridicarea noastră din mormântul păcatelor la o viață nouă, la viața de fii ai lui Dumnezeu, Invierea Domnului ne mai cheazășiește — la sfârșitul lumii — și învierea noastră din morți, înviere care într'o clipeală de ochi ne va pune în pragul vecinicii și a judecării dumnezeiești, judecată prin care se va răsplăti, cu desăvârșită dreptate, viața fiecăruia, după faptele sale, bune sau rele. „Veni-va ceasul întru care toți cei din mormânturi vor auzi glasul Lui și vor învia ceice au făcut cele bune întru învierea vieții, iar ceice au făcut cele rele întru învierea osândirii” (Ioan 5, 28—29).

Această înviere se va întâmpla pentru ca să piară urma morții și a oricărei piericiuni, pentru ca viața întru Dumnezeu să umple lumea, din nou și pentru vecie, cu plinătatea și frumuseța ei, pentru ca mădulările cele vii ale trupului Domnului să fie și ele, întru slavă, acolo, unde este capul lor, Domnul nostru Iisus Hristos, cel întâi născut din morți. De aceea și zice sf. apostol Pavel în epistola către (Filipeni 3, 20—21): „Petrecerea noastră în ceruri este, de unde și pe Mântuitorul așteptăm, pre Domnul nostru Iisus Hristos, care va schimba chipul smereniei noastre, ca să se facă în chipul trupului slavei Lui”.

Această înviere se va lucra prin puterea nemărginită a Domnului Hristos celui înviat, pentru ca astfel, așa dupăcum întru Adam toți gustă moartea, întru Hristos — izvorul cel firesc

și fără de moarte al vieții — toți să guste dulceața cerească a învierii de veci. Sf. apostol Pavel le scrie în privința aceasta Corintenilor, și prin ei întregii lumi creștine, următoarele: „Hristos s'a sculat din morți, începătură celor adormiți s'a făcut. Că de vreme ce prin om s'a făcut moartea, prin om și învierea morților. Că precum întru Adam toți mor, așa întru Hristos toți vor învia“ (I Cor. 15, 20—22).

Din Pastorală P. S. S. Episcopului Veniamin al Caransebeșului.

Credința noastră creștină, care se bazează pe nemurirea sufletului și învierea morților este consfințită de Învierea Mântuitorului Hristos, de aceea creștinismul este religia învierii. Nu poate fi însă înviere — fără moarte, fără sacrificiu. Ca sămânța de grâu să poată aduce roade trebuie să putrezească, să moară, ca să învie în primăvară, căci „ceea ce sameni tu, nu înviază de nu va muri“ (I Cor. 15, 36). Tot așa Mântuitorul Hristos a trebuit, după voia Tatălui ceresc, să moară pe Cruce, ca a treia zi să învie cu măriri, ca să dovedească dușmanilor, că nu a fost om ca toți oamenii, ci „Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat“. Și a suferit moartea pe Cruce pentru mântuirea neamului omenesc din iubire desăvârșită față de oameni, luând asupra Sa păcatele omenirii pentru răscumpărarea ei și pentru înfrățirea ei în dragoste: „Hristos s'a dat pentru păcatele noastre și s'a sculat pentru îndreptarea noastră“ (Rom. 4, 25), căci Hristos a venit să împace cu Dumnezeu prin crucea, cu care El a omorât vrajba“ (Efes. 2, 16).

Și cu toate mărturiile învierii Sale s'au ridicat în trecut mulți tăgăduitori și astăzi se ridică la răsărit uneltele satanei, cari vor să L scoată pe Hristos din lume. Contra acestor tăgăduitori le punem în față Învierea Lui, că Dumnezeu Fiul există; că nu numai trupul, ci și sufletul există și e nemuritor, că și noi vom învia la judecata de apoi. Această credință în înviere ne întărește și ne face să n'avem teamă de moarte, care nu este un sfârșit, ci numai o trecere spre viața cea vecinică. Prin înviere Hristos a rupt legăturile iadului și a zdrobit puterea morții și ne-a încredințat că El este Stăpânul vieții și al morții și că toți vom avea să ne prezentăm la scaunul de judecată al Lui, spre a ne da seama de faptele noastre și a ne lua răsplata pentru ele. „Și vor eși cei ce au făcut cele bune întru învierea vieții, iar cei ce au făcut cele rele întru învierea judecății“. (Ioan 5, 26). De această judecată nimeni nu va scăpa. De aceea trebuie să luați aminte de acest lucru și să vă fie spre în-

dreptarea și folosul vostru sufletesc, pregătindu-vă din vreme în această viață, până este ziuă și nu vine clipa morții, care vine, când nici nu ne gândim, ca să nu ne afile nepregătiți pentru călătoria spre viața vecinică.

Învierea Domnului ne aduce marea bucurie și încredințarea ce ne-a adus o Domnul, că viața noastră se continuă și dincolo de mormânt și că numai la El putem afla mântuire. „Eu sunt învierea și viața, cel ce crede în Mine, de și va muri, viu va fi“. (Ioan 11, 25). Ce mângâiere mai mare ni se poate da, decât, că în viața cealaltă vom revedea iubiții noștri răposați, cu cari ne vom bucura în viața vecinică. Dar tocmai acest dar neprețuit ce ni l-a dat Domnul ne obligă de a ne îngriji în lumea aceasta, ca prin faptele noastre cele bune ale dragostei creștine, podobaile sufletesti bineplăcute lui Dumnezeu, să ne asigurăm viața cea fericită în ceata dreptilor.

Scoateți de pe ochii voștri solzii păcatului și lăsați să pătrundă lumina binefăcătoare a Evangheliei lui Hristos. Inviați la o nouă viață în Domnul, că El și pentru voi a înviat, ca să vă arate că sufletul e nemuritor. Și tu creștine trebuie să te deștepți din somnul plăcerilor și al patimilor și să ieși din mormântul rece al păcatului, căci „plata păcatului este moartea“. Nu rămâneți surzi la glasul Mântuitorului și deschideți-vă larg ușa inimilor voastre ca să poată intra Mântuitorul Hristos cu darurile Sale bogate, cari ne aduc mântuirea. Să-l mulțumim pentru fiecare zi din viața noastră, pentru tot ce ne trimite ca încercare și pentru crucea ce o pune pe umerii fiecăruia din noi în aceste grele vremuri de cumplit războiu, pentru că Crucea este instrumentul mântuirii noastre. Numai plinind voia cea sfântă a lui Dumnezeu și urmând lui Hristos Domnul ne vom face vrednici de Jertfa cea fără de seamă și de darurile ce le revărsă asupra noastră această luminată zi a Învierii „pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'ansa“.

Pliniți cuvântul Domnului, luptați lupta cea bună, pentru izbânda binelui în lume, ca să puteți culege răsplata mântuirii prin faptele voastre cele bune.

Confruntări

Se spune că pe fruntea catedralei din Lübeck sunt scrise următoarele cuvinte:

„Imi zicești Invățător și nu Mă întrebați.
Lumină și nu Mă vedeți.
Adevăr și nu Mă credeți.
Cale și nu veniți la Mine.
Viață și nu Mă vreți.“

Mă numiți înțelepciune și nu Mi vă supuneți.
 Frumusețe și nu Mă iubiți.
 Bogat și nu-Mi cereți nimic.
 Vecinic și nu Mă căutați.
 Indurat și n'aveți încredere în Mine.
 Domn și nu-Mi slujiți.
 Paternic și nu Mi vă închinați.
 Drept și nu vă temeți".

Cuvinte îndreptățite și oare când n'au fost și nu vor fi actuale? Pe vremea când trăia însuși Muștrătorul, aluziile dumnezeiești erau în forma aceasta: „Ați văzut și tot nu credeți!” „Unde este credința voastră, apostoli?” „Ce căutați după împărăția lui Dumnezeu când e în mijlocul vostru?” „Ce căutați pe cel viu între cei morți?” „Ce sunt cuvintele acestea pe cari le schimbați unul cu altul în drumul vostru?” „Ce umbli Tomo după alte temeuri când ai văzut atâtea fapte săvârșite de mine?”

Veșnic aceeaș neînțelegere, necredință și lepădare.
 „Iubitu-v'am zice Domnul prin graiul lui Maleachi" dar voi ați zis: „Cum ne-ai iubit tu?”
 „Voi trudiți pe Domnul cu vorbele voastre”.
 Și mai ziceți: „Cum îl trudiți?”

„Întoarceți-vă către mine și eu mă voi întoarce către voi...” Dar voi răspundeți: „Cum să ne întoarcem?”

„M'ați înșelat!” Dar voi ziceți: „Cum te-am înșelat?”

„Aspre sunt pentru mine graiurile voastre”.
 Și voi graiți: „Ce-am spus împotriva ta?”

„Dacă sunt părinte unde este cinstea ce trebuie să-mi dați? Și dacă sunt stăpân, unde este teama, zice Domnul”.

Ne-aruncăm pe valurile vieții ca să mergem în spre El și ne-afundăm.

Priveghem cu El și așipimi
 Strigăm Osana! Și-L răstignim.
 „Hristos a înviat!” și poate-i moartea 'n noi și pretutindeni.

Despre ce să predicăm?

În Duminica Mironosițelor (9 Mai), vom predica despre Puterea femeii.

Pe când ucenicii lui Hristos s'au risipit și l-au părăsit (Mt. 26, 56), femeile care însoțeau pe Maica Sfântă nu s'au despărțit de el nici când a fost răstignit: erau la picioarele crucii (Io. 19, 25). Pe când învățăceii s'au lăsat cuprinși de îndoială în privința lui Hristos, „Maria Magdalena și Maria lui Iosif priveau unde îl pun” pe el Iosif și cu Nicodim (Mc. 15, 47). Și pe când ucenicii stăteau ascunși de frica jidovilor, „Maria Magdalena și Maria mama lui Iacov și Salomi... foarte

de dimineată, când răsărea soarele, au venit la mormânt” (Mc. 16, 1-2), ca să ungă trupul lui Iisus cu miresele ce cumpăraseră. Aceste femei, șapte la număr, sunt Mironosițele. Numele lor le aflăm peste tot în Biblie, — pe lângă cele trei amintite în evanghelia de azi mai sunt și Ioana, soția lui Huse, Marta și Maria, surorile lui Lazăr, și Susana — ca o dovadă că ele i-au fost ajutoare lui Hristos în viață, însoțitoare la moarte și mărturisitoare la înviere. Din această cauză ele s'au învrednicit, poate, ca să primească dela inger și să ducă în oraș vestea învierii. De asemenea ele s'au învrednicit de a-l și vedea mai întâiu pe Hristos, după Înviere (Mc. 16, 9).

Deși erau femei, se pare că credințioșia lor față de Mântuitorul era mai mare ca a bărbaților. Iar mai târziu altele femei l-au urmat pe Hristos și au murit ca martire. Și în acest caz numărul lor concurează pe al bărbaților care au murit pentru Iisus. Cu ce am putea să le considerăm, deci, mai prejos decât bărbații, când puterea lor este uneori mai mare ca a bărbaților?

Într'adevăr deși în vremea păgânătății dinainte de Hristos femeia era o roabă a robilor și un obiect de plăcere care se putea cumpăra pe bani, Creștinismul a ridicat-o la valoarea ei reală, la demnitatea pe care o merita, considerând-o personalitate egală în drepturi și datorii cu bărbatul, cu care este — după zisa Apostolului — „împreună moștenitoare a darului vieții” (I Pet. 3, 7). Deci atunci când zic: femeie, nu înțeleg: roabă, ci împreună părtașă cu soțul ei la binefacerile mântuirii și în lupta vieții. Căci doară Dumnezeu, dintru început a creat femeia ca pe „un ajutor asemenea lui” Adam (Fac. 2, 18).

Nu încapă nicio îndoială că și femeia a primit dela Dumnezeu o putere cu care să-i fie de ajutor soțului său. Dar când zic: putere, presupun că există și câmpul de desfășurare a acestei puteri. Și dacă bărbatul își are terenul său de muncă: ogorul, fabrica, atelierul, șantierul și biroul, apoi și femeia își are: căminul. Sf. Ioan Gură de aur zice că Dumnezeu nu i-a dat femeii decât căminul. Dar cu acesta i-a dat totul. Căci căminul e mediul său natural și terenul său de muncă. O mai frumoasă menire și o mai mare răspundere nici nu poate să existe.

De fapt în acest cămin, soțul, ce se întoarce dela slujba sa obosit și enervat, caută pacea și seninătatea, care să-i descrețească fruntea. Dar cine pregătește liniștea sfântă a casei? Cine poate face din soțul ei un „om de casă”; un om blând, dacă e aspru; un bun creștin, dacă-i indiferent sau necredincios? Cine altul decât soția? Căci este scris că „se sfințește bărbatul necredincios prin

femeia credincioasă" (I Cor. 7, 14), sau precum le îndeamnă Sf. Petru pe femeile creștine: „supuneți-vă bărbaților vostri, pentru că *chiar dacă unii nu se pleacă cuvântului, să fie câștigați prin purtarea femeilor, fără propovăduire, văzând de aproape viața voastră curată și plină de sfială. Podoaba voastră să nu fie cea din afară — ca împletirea părului, ca punerea podoabelor de aur, și ca îmbrăcarea hainelor scumpe, ci omul cel tainic al inimii...*" (I Pet. 3, 1-4). „E adevărat că se dă femeilor inel de aur — zice *Clement Alexandrinul* — însă nu să se gătească, ci să însemne paza demnității căminului prin îngrijirea de bunul mers al casei... menirea lor să fie, de vor să-și adeverească înțelepciunea, să potolească cu blândețe, pornirile nejudicative și poftetele bărbaților lor. Ei trebuie să îndrumați spre simplitatea vieții...”

În acest cămin cresc copiii noștri. Iar creșterea copiilor este o faptă tot atât de măreață ca și vitejia soldatului în luptă, pentru că ceea ce soldatul unei țări câștigă pe front cu sângele său, se păstrează, după război prin forța vie a copiilor țării. Cu prunci mulți se păstrează pământul strămoșesc, nu cu drepturi istorice! Ce am putea noi pretinde din Ardealul rob, dacă n'am avea acolo suflete românești într'un număr coplesitor?! Și cui i se datorește puterea neamului nostru de acolo? Femeii române, care cu jertfirea comodității și cu riscul vieții ei a crescut copii. Și astfel mama contribuie la mântuirea copiilor ei prin creșterea creștinească ce le-o dă, dar își câștigă și ei mântuirea — precum stă scris că „*femeia se va mântui prin nașterea de fii*" (I Tim. 2, 15).

Trăia în Africa o mamă evlavioasă, care se ruga necontenit lui Dumnezeu pentru fiul său Augustin, căzut în mrejele păcatului. Dar Monica, căci așa se numea, nu pregăta să ceară și sprijinul oamenilor. De multe ori l-a rugat pe un vestit episcop de acolo să vorbească cu fiul său Augustin și să-l întoarcă. Văzând lacrimile mamei, episcopul îi zise: — „Du-te și adu-l; căci este cu neputință ca fiul atâtor lacrimi să meargă pe calea pierzării”. Și astfel fiul păcătos al Monicai ajunse fericitul Augustin, scriitorul vestit al Bisericii.

Iată puterea femeii! Iubirea, blândețea, răbdarea, lacrimile, rugăciunea. Și iată împărăția unde ea își exercită această putere: Căminul. Acest cămin, oază odihnitoare, izvor de puteri înalte pentru bărbat, cuib cald și sfânt pentru copii, este creațiunea femeii. Ea poate să și-l facă așa. Ea poate să-și îmbunzească viața ei și a soțului pentru ca să poată da pildă bună copiilor, — cum am amintit și altădată. În căminul creștin fiecare adaugă, ca și la o comoară, câte ceva

dela sine, dar nimeni nu cere nimic înapoi. Aceasta e iubirea jertfitoare. Și mai capabilă de această jertfă e femeia. Într'un astfel de cămin tronează ea ca o regină. Aci este casa unde Fiul omului care n'are unde să și plece capul, poate veni și rămâne ca un Oaspe ceresc ce se află... Și astfel „de aceste lucruri se bucură toți: copiii de mama lor, bărbatul de soția sa, ea însăși de aceștia, iar toți de Dumnezeu” (Clement Alexandrinul).

Astăzi, însă, se mai înțelege și altfel puterea femeii: ca o tendință de evadare din cămin. Și aceasta se numește emanciparea femeii. Căminul tradițional are un orizont prea strâmt și femeia modernă se sufocă în el. Deci: libertate! După această lozincă se ascunde diavolul, pentru că prezintă femeii tocmai căminul ei, împărăția ei, ca o închisoare. Femeia să iese din bucătărie, să ocupe slujbe la stat, să voteze, să facă sport, să lupte pe front — toate acestea în afară căminului pentru care Dumnezeu a rânduit-o. Grija casei poartă o slugile! Bucătăreasa la bucătărie și doica la copii. Și cucul lasă puii altor păsări ca să i-l crească. Femeia emancipată trebuie, doar, să-și plimbe cățelul pe stradă, să stea la cafenea cu paharul înainte și cu țigara în gură...

Voi cele care mă ascultați, aprobați din inimă acest fel de emancipare? Nu vedeți că aceasta răpește femeii puterea ei și o scoate din imperiul ei, căminul, și o face roaba modei și a modornismelor? Dacă vă dați seama de acest lucru și dacă ați pornit pe această cale, — faceți calea întoarsă: înapoi la căminul tradițional! Biserica, readucând pe femeie la vatra familiei, o înalță, n'o robește. În locul romanelor păcatoase — scriptura sfântă; în locul jurnalelor de modă — icoana Maicii Domnului cu Pruncul sfânt în brațe sub lumina tainică a candelii; în locul cutiei cu țigări — cărticica de rugăciuni; în locul cafenelei — căminul; în locul votului — dreptul și datoria de a face din casnicii săi creștini adevărați. Iată puterea femeii, putere mântuitoare și pentru soțul și pentru copiii săi și pentru ea. Care femeie ar putea să calce în picioare această menire sublimă?!

B.

Informațiuni

● **Mulțumită. P. Sf. Sa părintele Episcop Andrei mulțumește pe această cale tuturor acelor cari i-au trimis felicitări de Învierea Domnului. Le răspunde cu creștinescul: Adevărat a înviat!**

■ **Invierea Domnului s'a serbat** la Arad cu toată cuviința și bucuria pe care o cere acest praznic al biruinței asupra morții. La slujba Invierii a oficiat Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Andrei în fruntea unui mare sobor de preoți. La Sf. Liturghie Prea Sfinția Sa a hirotesit întru ceteți pe studenții anului ultim de Teologie, după care s'a început Liturgia arhierască la care a oficiat și predicat Părintele Episcop Andrei.

În ziua a doua a Sfințelor Paști, sf. Liturghie a fost oficiată de un sobor de preoți, pontificant fiind I. P. Cuvioșia Sa Păr. Arhimandrit Dr. Justin Suciu. A predicat un preot al catedralei, despre mărturisirea lui Hristos.

În ziua întâia de Paști s'a mai făcut slujba Invierii și la Spitalul de răniți Z. I. 112, după care a urmat o masă pentru răniți și pentru orfanii de războiu dela Colegiul Militar Mareșalul Antonescu, din loc. Laudă se cuvine tuturor celor ce au contribuit la aprovizionarea acestei mese, dar mai vărtos principalei ostenitoare, Dna Colonel Păunescu, conducătoarea spitalului.

■ **Au fost rupte relațiile diplomatice** ale guvernului polon refugiat în Londra cu Uniunea Sovietelor. Era și firesc să se întâmple aceasta, pentru că la temelia șazăisei alianțe polono-sovietice din a. 1941 nu era altceva decât neîncredere din partea sovieticilor. Neîncrederea polonilor a sporit și intențiile sovieticilor s'au vădit atunci când oficiosul bolșevic „Pravda” a luat atitudine provocatoare față de revendicările Polonilor asupra teritoriilor pe care armata sovietică le-a ocupat, fără luptă, după prăbușirea armatei polone. Cu știrea că mai multe mii de ofițeri poloni ce căzuseră în prisoare au fost uciși și îngropați într'o pădure, fapt pe care Uniunea Sovietelor l-a ținut în taină, relațiile dintre guvernul polon refugiat și Rusia Sovietică mergeau spre atulare sigură. Ceeace s'a și întâmplat. Din aceste fapte se poate vedea cât de sincere sunt relațiile dintre aliați și ce urmărește Rusia sovietică către apus: să nimicească puterea de afirmare a popoarelor prin distrugerea armatei lor.

Școala de Duminecă

19. Program pentru Dum. din 9 Mai 1943.

1. *Rugăciune*: „Invierea lui Hristos văzând...”
2. *Cântare comună*: „Hristos a înviat...”
- 3—4. *Cetirea Evangheliei* (Marcu 15, 43—16, 8) și *Apostolului* (Fapt. Ap. 6, 1—7) zilei, cu tâlcuire.
5. *Cântare comună*: „Cu trupul adormind...”
6. *Cetire din V. T.*: Spăimântarea fraților lui Iosif (Fac. cap. 44).

7. *Povește morale*: Indemnare a se feri de păcat. (Inț. Isus Sirah cap. 21).

8. *Intercalații*: (Poezii rel. etc).

9. *Cântare comună*: „Cu noi este Dumnezeu, (70. Cânt. rel.)

10. *Rugăciune*: Rugăciunea 10. dela Utrenie. (Liturghier pag. 42).

(A se vedea „Instrucțiunile” din Nr. 1/1943).

A.

Nr. 1419/1943

Comunicat

C. Preoți sunt rugați din partea Societății Generale a funcționarilor polițieniști (București str. Silvestru Nr. 34) să ia cunoștință despre apariția cărții D-lui Nicolae Turcu: „Demascarea Comunismului în România”, lucrare apreciată de I. P. S. Patriarhul Nicodim.

Volumul cuprinde următoarele capitole:

1. În loc de prefață.
2. Introducere.
3. Kominternul și acțiunea sa:
  - Originea străină a comunismului din România
  - Apariția comunismului.
  - Moscova devine centrul revoluției comuniste mondiale.
  - Uniunea Sovietică organizează revoluția comunistă mondială.
  - Organizarea Kominternului.
  - Organele auxiliare.
  - Tactica.
  - Procedeele.
  - Acțiunea de spionaj.
4. Comunismul în România.
  - Apariția comunismului în România.
  - Partidul comunist din România și organizațiile sale.
  - Organizațiuni camuflante comuniste.
  - Pătrunderea în organizațiuni de masse necomuniste.
  - Mijloacele materiale de propagandă.
  - Scopul și tactica Partidului Comunist din România.
  - Ipocrizia comunistă.
  - Cine sunt comuniștii din România.
  - Mișcări revoluționare încercate de comuniști în România.
5. Încheiere.

Costul cărți este 100 lei și se poate comanda la adresa Societății menționată mai sus.

Arad, la 30 Martie 1943.

Pentru Prea Sf. Sa Episcopul Eparhial:

Prot. Caius Turcu

consilier referent eparhial